

Arbetsökande A till Ö

Det är din uppgift att upptäcka din värld och sen ge dig hän åt den med hela ditt hjärta. Buddha.

Arbetsförmedlingen är ett roligt studieobjekt för den som tycker om att undersöka sådant som inte fungerar tillräckligt bra. I min egen förtvinade uppfattning är det en institution som lider stor brist på kreativitet. Vid ett tidigare besök på denna inrättning möttes jag av en nervös praktikant som försökte lätta upp stämningen:

"Godermorgon min herre. Slå dig ner"

"Och känn mig nedslagen"

"Nej här slår vi inte ner någon"

"Sånt gör man på Gnagets hemmamatcher"

"Förlåt vad menar du"

"Nej du det var ingenting. Jag är bara lite trött".

Killen skyndade iväg med en gaffelpärm under armen. Han kom aldrig tillbaka.

Efter en brunbjörnsnäpning gick blicken från höger till vänster för att likt en dåtidens skrivmaskin scanna av närområdet som bjöd på någon form av försök till öppet kontorslandskap med benjaminfikusar. Vid en dörr där det stod Chefen hängde den klassiska inspirationstavlan "Blir du lönsam lille vän" av Peter Tillberg. Golvets plastmatta påminde om samma plastmatta som finns på långvården i vårt land. En charmerande charkuteridisplay med digitala röda siffror fanns i blickfånget. Dessa siffror pep oregelbundet och ändrade nummer. Det var en märklig känsla av att individer var på väg till sin egen slakt. En sliten bokhylla berättade om roliga kurser och på en brunaktig anslagstavla hänge erbjudanden om jobb i Norge som redan passerat bäst-före-datum. "Inspirerad arbetsmiljö kanske inget som står högt på prio-listan. Det ser ut som om en lätt efterbliven Lulu Carter varit här och möblerat om. Kryddat med en känsla av Steven King inferno och en blåsorkester som lilar ödessymfonin" hörde jag mig själv tänka.

En amulanssiren hördes från verkligheten utanför betongbyggnaden.

En dam med knytblus tittade ut genom en fyrkantig glasruta och hon såg människor sitta utomhus och äta glass i vårsolen En nysvensk från Afrika satt väluppfostrat vid ett litet bord och studerade sina papper. Bredvid honom satt en tjej vars personlighet och uttryck på bästa sätt klargjorde att hon gillade struktur och regler. Hon höjde rösten en smula och yttrade med bräcklig stämma som doftade gnällbältsdialekt:

"Du ska veta att det bästa man kan ha här i vårt land är en fast och långvarig anställning på samma företag så man kan utvecklas"

Han rynkade ögonbrynen och frågade stillsamt.

"Hur du veta sånt"

"Jag vet. Det bara är liksom bara så" och hon fortsatte "Vi i samhället har förresten bestämt att det är bra typ. Förresten har jag tittat på ditt CV och du har stavfel och har inte använt typsnitt TIMES NEW ROMAN".

Medan en annan man med träben kom in i lokalen skrattade jag tyst för mig själv. Den anställda kvinnan som nyss förmanat om Curriculum Vitae stormade iväg. Kaffet var kallt och jag nickade till min ebenholtsfärgade landsman för att sedan sträcka fram kardan "Jambo. Habari gani". Han log och kunde få ett kneg som modell för collegate vilken dag som helst "Pia shukrani"

"Mattias heter jag". "Och min namnet är Achmed. Vad hemska stället detta är". "Det kallas för hjälplöshetens högborg. Ska vi gå ut och en fika och snacka om alternativa vägar att tjäna sitt uppehälle och komma in i arbetslivet".

Vi valde ett husbåtscafé som serverade gigantiska baguetter med valfri fyllning. Känslan av kärlek och arbetsglädje var uppenbar. "Allt ni kan se här på vårt fina ställe kan ni köpa. Från de annorlunda kaffekopparna till den där mångfärgade pinnstolen som står bredvid saltvattensakvariet. Ja även den vackra fisktanken är naturligtvis till salu. Är det första gången ni är här" fortsatte den bubbliga och gladlynta människan. "Ja" sa jag. Det var förvisso en vit lögn. Achmed nickade. Kvinnan som förresten hade en skylt med namnet "Sivan" fortsatte "Jamen vad bra för er. Då får ni båda en trisslott".

Under vårt samtal visade det sig hur mycket vi hade gemensamt. Vidare berättade min nya polare: "Ja en härlig frugan jag har och 2 barnet. Ett till barnet komma snart. Jag läsat på Harare Universitet och Political Science". Vi skålade i isvatten och jag spetsade öronen då fortsättning följde. "Jag vilja jobba här med mycket folket för att lära språk och jobba på tidig morgon så jag kan vara hemma med barnet och gärna helget då och då för mera lön då".

Det visade sig att Achmed pratade 5 spark och hade varit aktiv inom Morgan Tsvangirais politiska parti. Lägg därtill att han ansvarat för en mindre matvarukedja samt varit en hyfsad vänsterytter i motsvarigheten till den svenska fotbollens division II.

På baksidan av en större servett skissade vi upp en kommunikationsplan hur vi gör för att fixa jobb som utgick hans egna önskemål och behov. 40 timmar i veckan och arbete som innebär udda arbetstider och en struktur som utgår från hans familjs behov. Innan vi skred till verket tackade vi för den goda lunchen och Sivan sken upp som en sol "Idag firar jag silverbröllop. Jag och Bosse ska åka på kryssning till Tallin". Unisont lyckönskade vi henne och maken men innan vi gick frågade Achmed

"Du Sivan du. Ni behöva kanske extrat personalen ibland och då och då". Hennes tankekugghjul gick igång och repliken kom snabbt "Ja kanske det. Det är ju jag och maken som äger och driver caféet. Vi vill faktiskt umgås lite mer med våra barnbarn. Vad sägs om att prova här nästa vecka måndag till onsdag. Men jag varnar dig att det blir hårt arbete och man får skala mycket potatis" tillade hon med ett uppiggande leende. Killen från Afrika sken upp och skrattade "Bättre skala än att vara soffpotatis"

De skakade tass.

Bland våra knappt läsbara kråkfötter stod det någonting i stil med:

- Ringa butikskedjor
- Morgontidningsdistribution
- Studieförbund
- Fråga alla
- Politiska förbund
- Skicka ut flaskposter
- Presentera dig på Youtube

Under eftermiddagen följde vi den plan som vi utformat och sen gick vi till sist upp till ett Studieförbund som resulterade i en lärartjänst i Swahili för nyfikan svenskar som på något sätt hade anknytning eller ville lära sig mer om den Afrikanska kontinenten. Vi bestämde att avslutade dagen och det var en ny härlig bekantskap. Tre dagar senare ringde det på nallen och en varm stämde hördes "Jambo Mattias" "Asante Sana". "Helvete problemet jag har" "Jasså vad är det som gått snett" "För mycket jobb redan nu". Vi skrattade både. Det visade sig att han fått ett eget distrikt för att dela ut morgontidningar och en större matvarukedja ville att han skulle hjälpa dem med sina nya produkter

från Afrika samt vara lagermedarbetare 08.00 – 12.00 varje dag. Lägg därtill att han startat Achmeds Helgservice som hjälper pensionärer med att spika lister och storhandla. "Och ikväll blir det att skala potatis och lära mig kassasystemet med Sivan".

Ett par månader sedan sprang jag på samme Achmed som satt i vårsolen och åt glass utanför Arbetsförmedlingen. I sin famn hade han sin tredje son som bara var en handfull dagar gammal. Lillkillen hade full kalufs och matchvikt på 3.9 kilo. "Hörru Achmed jag ska upp och lämpan in något jag skrivit till AMS. Vill du hänga med". "Javistet men träffa fruga om en halvatimmen. Hinna med". En kärvänlig ryggdunk och orden "Det ordnar sig" sen gick vi upp till högborgen.

Väl inne stod en dam i knutblus och tittade ut genom fönstret. En dialekt från Örebro hördes från någon avlägsen korridor och en praktikant med gaffelpärm under armen uppenbarade sig. Medan jag diskret lämnade mitt alster i ett postfack hörde jag hur den något stela gaffelpärmsbäraren tog till orda och vände sig till Achmed som bar på sin nyfödde

"Ehhh...jaha...jag förmodar att du söker någon form av åtgärd eller nåt sånt men du vet det kan bli svårt och man måste lära sig skriva typ CV. Tror förresten de skrivs i TIMES NEW ROMAN nu för tiden" Achmed såg på sin son som plirade med ögonen och var klarvaken. Han höll upp honom mot ett krackelera innertak medan killen som tilltalat honom gav ifrån sig en nervös harkling.

Pojkens pappa tog till orda

"Min son ska hetat Imani och jag söka inget jobb. Du söka jobbet"

"Tja...jo ibland har jag funderat på det men det är ju liksom så svårt att hitta jobb. Det är inte ens lönt att försöka så jag blir nog kvar här till pension. Trots allt säger många att en fast anställning är liksom typ trygg och så"

"Kan du skala potatisen"

Killen med gaffelpärmen log en smula och började bli mer entusiastisk

"Jodå jag ville egentlige bli kock fast det är ju bara en dröm"

"Du skala potatisen kan. Då du kan börja hos mig imorgon. Jag delägare för liten bra båt med Café och Restauranget".

Mattias Andersson